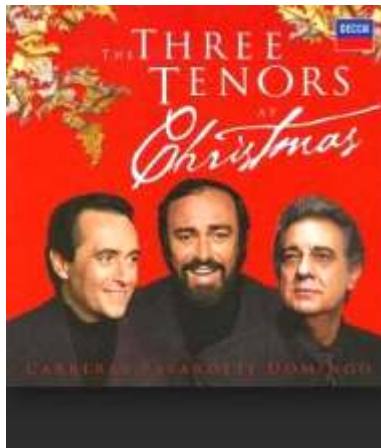

A három tenor karácsonya (The Three Tenors Christmas)

December 22-én a nagybányai Szentháromság templomban kerül sor 18.45 órától arra a nemzetközi karácsonyi koncertre, melynek főszereplője a három világhírű tenor, Luciano Pavarotti, Jose Carreras és Placido Domingo.

A nagyszerű bécsi koncertet természetesen nem élőben, hanem felvételtől követheti nyomon a kedves hallgatóság, a „Petre Dulfu” Megyei Könyvtár és a nagybányai Planetárium szervezésében. A videófelvételt Paul Antoniu színész saját magányúteményéből bocsátotta a szervezők rendelkezésére. A három tenort az egyházi gyermekkórus, illetve a bécsi szimfonikusok kísérik, Steven Mercurio karnagy vezényletével.

Ugyanakkor, egészen pontosan a koncert előtt a konferanسی szerepét is vállaló Paul Antoniu egy 200 zenei témájú cikket magába foglaló, 860 oldalas kötetet is az érdeklődők figyelmébe ajánlja, melynek címe: „Zodiile lui Orfeu - O istorie sentimentală a Muzicii Universale” („Orfeusz csillagjegyei - A világ zenéjének érzelmes története”).

Az eseményre a belépés ingyenes. Mindenkit szeretettel várnak! (ta)

JÖN! JÖN!! JÖN!!!

A nagybányai LENDVAY MÁRTON Színház Színjátszó Kőr idén is tisztelettel meghívja hűséges közönségét az elmaradhatatlan szilveszteri (és nem csak!) kabaréműsorának bemutatójára.

A várva-várt találkozóra **folyó év december 29-én, kedden 18.00 órai kezdettel kerül sor** a nagybányai Városi Színház nagytermében.

Jegyek elővételben december 14-től rendelhetők a 0745-790 554-es (Szigeti) telefonszámon.

Jöjjenek el, nem bánják meg!

A nyugdíjas „Nagy család” szeretettel vár Téged is december 28-án (hétfőn) a „SÉLMONT” étterembe.

Célunk az, hogy búcsút vegyünk a 2015-ös esztendődtől és sok-sok reménnyel köszöntsük a 2016-os évet.

Jelentkezz a 0362-417818-as telefonszámon.

A közelgő ünnepek alkalmából kívánom, hogy a remény, a boldogság, a szeretet és a béke töltsen el mindenki szívét, legyen csodálatos az ünnepelésük és sikeres a következő új év mindenki számára.

Örömteljes, békés, áldott karácsonyi ünnepeket és egy sikerekben gazdag új évet kívánok minden koltói és katalinai lakosnak!

Csendes Lajos polgármester és a koltói önkormányzat

Karácsonyi Vásár a Teleki Házban!

könyvek © kiadványok;
kézműves ajándéktárgyak;
magyar természetes szerek és élelmek © méz;
méhészeti termékek;
ásványok © féldrágakövek;
Nagybánya-falinalaptárak;
kézműves natúr szappanok;
kozmetikumok ©
Nagybánya-pólók és bögrék;
a Teleki Társaság helytörténeti kiadványai, stb.

DECEMBER 19-20-án, SZOMBATON 10-21 óra, VASÁRNAP 10-17 óra KÖZÖTT szeretettel várjuk!

Olvasóink figyelmébe!

Lapunk idei utolsó számai szerdán, december 23-án és 30-án jelennek meg.

Immár 26. alkalommal szervezték meg szerdán, a szinéváraljai kultúrházban a helyi iskola magyar tagozatos óvodásainak és iskolásainak karácsonyi műsorát, melynek végén, a Mennyből az angyal... éneklése közben az angyalok karácsonyi csomagokat varázsoltak a színpadra, a váraljai RMDSz-szervezet jóvoltából, a gyermekek nagy örömeire. A tanintézmény nevében Adoreanu-Kraiger Boglárka tanítónő, míg az RMDSz nevében Székely Miklós önkormányzati tanácsos üdvözölte a jelenlévő szülőket, nagyszülőket, rokonokat, barátokat és kívánt mindenkinek kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet. (tamási)

Kulturális fővárosi cím:

Nagybánya a döntőben

Négy romániai város, Bukarest, Nagybánya, Kolozsvár és Temesvár pályázhat az Európa Kulturális Fővárosa címre 2021-ben – jelentették be pénteken a kulturális minisztériumban.

2021-ben ismét egy romániai város lesz Európa kulturális fővárosa, miután 2007-ben Nagyszeben viselte egy éven át ezt a címet. A bukaresti kulturális minisztériumban pénteken tartottak sajtótájékoztatót, amelyen a zsűri tagjai kihirdették azon városok listáját, amelyek eséllyel mérettethetnek meg a cím elnyeréséért. (folytatás a 2. oldalon)

Jótekonysági karácsonyi koncert

Szeretettel meghívjuk Önt és kedves családját, hogy vegyenek részt a Nagybányai Baptista Gyülekezet kórusainak és zenekarainak jótekonysági karácsonyi koncertjén **december 27-én, karácsony harmadnapján du. 5 órakor, a baptista templomban.**

A bejövő adományokat a szilágycsehi Down Syndrom Egyesület gondozottjai számára fordítjuk.

Szeretettel várunk mindenkit, aki a karácsony örömeiben szeretne velünk osztozni, és együtt megemlékezni azokról, akik nálunknál kevesebb kiváltságban részesültek.

Rendhagyó találkozó

Még a nyáron szerettem volna írni erről a rendkívüli osztálytalálkozóról. Betegségem azonban meggátolt ebben, ráadásul az eseményről készült fotóim sem voltak alkalmasak. „Ami késik, nem múlik!”

Kevesen dicsekedhetnek azzal, hogy megérték 65. osztálytalálkozójukat. Igen! 65 év. Még kimondani is sok, hát még megélni. Ráadásul a háború utáni zűrzavarban. 84-85 éves nagymamák, nagypapák, dédik találkoztak...

De kezdjem az elején! Szatmáron... 1948-ig, a tanügyi reformig Szatmárnémetiben három magyar nyelvű tanítóképző létezett. Egy római katolikus leányképző, egy római katolikus fiúképző és egy református leányképző. Ekkor egy tollvonással valamennyit megszüntették!

A szülők kitartó kilincselésének eredményeként, „állambácsi” megengedte, hogy két utolsó évfolyam végezhesen, diplomázhasson, vagyis képesítőzhessen. A tanulókat - minket - összekeverték és kialakítottak három vegyes osztályt, az A, B, C osztályokat. (Jómagam az A osztály tanulója voltam.) Nagyon nehéz volt ez a két utolsó év. Például német és francia nyelv helyett az orosz volt kötelező, az ő cirill abécéjével. Meg

a sok „agytagító” duma. Szöges ellentét az addig tanultaknak (ateizmus stb.)

1950-ben összesen 104-en képesítőztünk. Szatmárnémetiben azóta sincs magyar nyelvű tanítóképző. Nagyon összetartó csapat voltunk!

Ezt bizonyítja, hogy elhatároztuk - és meg is tartottuk -, hogy minden ötödik év júniusának utolsó szombatján találkozzunk, összegyűlünk a mi kedves Alma Materünkben.

A sok felejthetetlen találkozó emléket szívünkben őrizzük albumaink fotóinak tömegében, ugyanis minden alkalmat megörökítettünk.

2000-ig egyszer sem hiányoztam az összejövetelekről, de most közbeszólt és megakadályozott a betegség. Így sem 2005-ben, sem 2015-ben nem lehettem jelen személyesen, de lélekben igen! Viszont kedves jelenlevő társaim nem feledkeztek meg rólam, meghívót kaptam és sok fényképet.

Kedves Szerkesztők! Nem is gondolják, milyen hálával gondolok az Új

2015. július 11., Szatmárnémeti. Felvonulnak a 84-85 éves vándiákok „maradékai” a 65 éves találkozó alkalmából.

Szó munkatársaira. Az történt, hogy első írásaimra az év elején felfigyelt egy kedves volt osztálytársam Máramaros-szigetről, leánynevén *Barabás Magdi*. Szerette volna felvenni velem a kapcsolatot, de nem tudta a címem. Hűséges olvasója lévén az *Új Szónak*, bátorkodott önöktől megtudakolni és megkapta. (Azóta gyakran levelezünk, mivel én halászfogyatékos lettem, a telefon kizárt.) Ő számolt be és tájékoztatott a találkozó mozzanatairól - beszámoló, beszélgetés, közös étkezés, búcsúzkodás stb.. Az egyik fotón éppen *Papp Gyuri* látható, amint beszámolóját tartja, akik a tanteremben hallgatják: (oldalt) *Jakab szül. Török Éva, Véber Gizi, Böhm Babu* (mellette a férje), (elől, balról jobbra) *Medgyesi Irénke, Barabás Magdi, Poszet Juci*. A katedránál háttal *Nagy Dezső*, a mindenkori szervező. Tehát 104-ből 8-an jelentek meg. Sokan elköltöztek az Örök Hazába. Sokan betegek stb. Az első találkozókon sokan voltunk, tanáraink közül is sokan éltek még. Az összejövetelre távoli országokból is jöttek, nem csak az itteniek. A felvonuláson ebben az évben csak nyolcan meneteltek, lányuk, rokonaik támogatásával. De a közönség igen megtapsolta őket. Meg is érdemelték! Ki tudja, mit hoz a jövő...

Magdikám által még egy volt osztálytársnőm címét is megkaptam Szatmár-

ról, a *Jakab Éváét*, aki a fotókat is küldte kedves levelével együtt. Köszönöm! A nagybányai társaink nem voltak jelen. Ha olvassák soraim az *Új Szóban*, kérem, írjanak nekem.

Minden alkalommal utoljára elénekeltük közösen a *Diákbúcsúztatót*. Lehet, kevesen ismerik, pedig olyan szív-bemarkoló, ránk szabott, ezért ezzel zárom írásomat:

*Ballag már a vándiák, tovább, tovább.
Isten veletek cimborák, tovább, tovább.
Ez út hazámba visszavisz,
Tanító leszek magam is.
Tovább, tovább, tovább,
Fel búcsúcsókra cimborák.*

*Az iskolának padjai, tovább, tovább.
Nem leszünk többé rabjai, tovább, tovább.
Hiszen az Élet vár reánk,
Emléked kísér, iskolánk.
Tovább, tovább, tovább,
Fel búcsúcsókra cimborák.*

*Vándorfelhők intenek, nekünk, nekünk.
Szép emlékek jöjjetek, velünk, velünk.
Hiszen az élet oly rövid,
Boldogak úgysem leszünk mi itt!
Gyerünk! Velünk! Megyünk!
Búcsúzzunk hát! Isten velünk!*

**Özv. Csornainé Breuer Erzsébet
vándiák Magyarlápósról**

**2015. július 11., Szatmárnémeti.
Az 1950-ben végzett tanítóképzősök 65. találkozója.**

Jogi fogalomtár (10.)

Köteles rész (románul rezervă sucesorală) - a köteles rész a törvényes meghatározás szerint azon hagyatéki vagyonhányad, amelyre a törvény értelmében a köteles részi örökösöknek joguk van, az örökhagyó ingyenes juttatásai vagy kitagadás általi rendelkezése ellenére is.

A törvényhozó a Polgári Törvénykönyv 1086-tól 1088-ig terjedő szakaszaiban szabályozza ezen intézményt. A köteles rész intézményének személyre vonatkozó egyik jellegzetessége, hogy előnyeivel nem élhet minden örökös, hanem csak a törvényben pontosan meghatározottak igényelhetik. A törvényhozó a közeli rokonok közül ide sorolja az özvegyet, a lemenőket (utódokat) és a kiváltságos felmenő ági rokonokat (az örökhagyó apját és anyát). A köte-

les rész hányadának a mértéke, a köteles részre jogosultak törvényes örökrészüket fele, vagyis annak a résznek az 50%-a, amely ingyenes juttatások vagy örökségből való kitagadás hiányában őket megilletné.

Például az örökhagyót három gyermeke jogosult örökölni és a hagyatéki

vagyon értéke 3 000 Á Ingyenes juttatások hiányában (ide érthető az ajándékozási szerződés, vagy végrendeletbe foglalt hagyomány), a törvényes öröklés szakaszaira támaszkodva, minden örökös egyenlően részesülne a hagyatéki vagyonból, 1000 Át kapnának fejeként. De ha az örökhagyó végrendeletet hagy, melyben kijelenti, hogy azt szeretné, hogy teljes vagyona az egyik barátjára szálljon át, akkor a három gyermek a köteles résznek fenntartott hányadot igényelheti csak, s így felét kapják annak, ami a végrendelet hiányában őket megilletné, vagyis 500 Á-t személyenként. Ez képezi a tör-

vény által biztosított köteles részt.

A köteles rész egyike azon öröklési jogi intézményeknek, amely hozzájárul ahhoz, hogy a hagyatéki méltányos hányadban kerüljön át a jogos utódokhoz. Úgy is lehet nevezni, hogy általa egy minimális igazság szolgáltatódik, ha az örökhagyó vagyont érintő átszarmaztatásai másoknak kedveznek, mint a közeli rokonoknak vagy kitagadás történik az örökségből.

A fogalomtárát szerkeszti:

Péterfi Dénes,

az Erdélyi Jogász Civil Szervezet munkatársa (www.erdelyijogasz.ro)

EZ + AZ

* Egy legújabb felmérés szerint, a férfiak sem húzódoznak az esztétikai beavatkozásoktól, kivált a vezető pozícióban lévők vetik alá magukat ilyen műtéteknek, azok, akik közül nem egyet felesége küld egy kis fiatalításra, ránctalanításra. Az egyik kereskedelmi tévének nyilatkozó páciens arról áradozott, hogy azon túl, hogy ráncai eltűnnek, jobban, fiatalosabban fog tudni kommunikálni ügyfeleivel. A fiatal nők szintén vele. De mit szól majd hozzá a felesége, nem lesz egy icipicit féltékeny rá?

* Nézi Mari néni a magyarországi Duna Televízió csatornáján a „Magyarország, szeretlek!” című játékműsort, és egyszer csak arra lesz figyelmes, hogy a műsorvezető a következő magyar elnevezéseket sorolja a játékosoknak, megjegyzésképpen: ujjnedvesítő tégely, famentes rajztömb, gyűrűs könyvbetét, gömbös ügyféltoll, flexibilis vonalzó, hibajavító roller stb.

Hogy mennyi minden van, és én nem tudok róluk! De, hogy micsoda neveik vannak, hát... Maholnap már az otthonkamat sem otthonkának fogják hívni, hanem csoszogós pelenkának.

Vicsai György

Dr. Herczinger Ferenc

Nagybányán született 1860. november 29-én. Gimnáziumi tanulmányait Szatmáron végezte, ahol kitű-

nően tette le az érettségi vizsgálatát. Tudásvágya az orvosi pályára vitte, a budapesti egyetemre, ahol szintén közismert kiváló hallgató volt. *Schulek, Lumniczer, Fodor* egyetemi tanárok mellett működött. Állami ösztöndíjat is élvezett, külön szemorvosi oklevelet szerzett. E mellett szülész, műtő is volt. Az összes gyógytudományok tudora. 1899-ben a Fischhoff-féle orthopaediai vízgyógyintézet főorvosa volt.

1890. február 20-án választotta meg Nagybánya város képviselőtestülete a nagynevű *Lovrich Gyula dr.* főorvos utódává, élénk, mozgalmas választás után. *Herczinger* ugyanabban az évben, március 5-én haza jött szülővárosába, mint alig 30 éves ember, hogy tudományával itt boldogítsa embertársait s így könnyítse a szenvedők sorsát. Eskiütje letevésekor a város értelmisége díszes közebedén ünnepelte új orvosát, aki általános szeretettől környezve kezdte meg működését.

Ő volt különben a főgimnázium orvosa és egészségtanára is, továbbá a munkások betegsegélyző

orvosa, a Szamosvölgyi vasút orvosa. Mint városi képviselő és tanácstag, eljárt a közgyűlésekre, s mint pénzügyi ember, a Részvénytakarék pénztárnak egyik igazgatósági helyét töltötte be.

27 évig szolgálta a várost, s ez alatt kevésszer hagyta el, többnyire azért, hogy külföldön utazásokat tegyen.

Nagybánya városának egyik kiváló képzettségű tisztviselője volt, aki nemcsak, hogy ingyen gyógyította a szegényeket, de segélyt adott nekik sokszor a magáéból. Kellemes társalgó, szellemes, világlátott ember volt. Mint agglegény jutott élete végéhez. Nem akart megházasodni. Talán az orvosi bölcsesség is tartotta vissza. Tudta, érezte, hogy neki súlyos természetű szívbaja van, s az átöröklés elméletének volt híve.

Minde szép és jó iránt őszintén tudott azért lelkesedni, így például kiválóan kedvelte a festészetet, igen sok értékes, eredeti festményt szerzett össze, sok drága ritkaságszámba menő tárgyat és kedves Biedermeyer bútorokat. Ezekben találta gyönyörűségét.

Váratlanul, hirtelen 1917. február 14-én hunyt el.

Dr. Marian Felix

MIKOLA ANDRÁS:

Színek és fények (18.)

- részlet -

Végül is Quilboeufben kötöttem ki. Ez a kisvároska a Szajna torkolata mellett fekszik, ahol a torkolat kiszélesedik két-három kilométernyire, s ahova még tengerjáró hajók is feljönnek. A túlsó partra gőzkompon lehetett ájtutni. Garconom szülőfaluja nyolc kilométer távolságra feküdt innen. Kocsin sokba került volna az út, így aztán a csomagokat hátrahagyva, gyalog vágtam neki. A garcon szülei, szegényparasztok, nem fogadtak szívesen, sőt bizalmatlanul néztek reám. Pihentem vagy öt percig, megittam egy pohár vizet, s indultam vissza. Már délutánra járt az idő, mikor felültem a gőzkompra, és megérkeztem a túlsó partra. Onnan autóbuszjárat vitt Le Havre-ba, a nagy tengeri kikötőbe. Egyszerű kis szállodában ütöttem fel tanyámat, és sietve a kikötő felé igyekeztem. Nagy szenzáció várt reám, életemben először láthattam az óceánt, amire gyermekkoromban annyira vágyódtam. Bámulhattam a nagy tengerjáró hajókat, s a mólóra kilépve megfigyelhettem a közelgő alkonyban, amint a horizonton füstfelhő jelenik meg, egy nagy gőzös kéménye, majd lassan egész teste kibontakozik a párából. Bent a kikötőben a számtalan kisebb-nagyobb hajó mellett gyönyörű három árbocos vitorlás libegett, amilyent én csak képekről ismertem, s amilyet harmadikos gimnazista koromban hónapok munkájával, rengeteg gond, odaadással építettem papírmasséból. A lassan leereszkedő alkonyatban szétnéztem a kikötőben, figyeltem a be- és kirakodást, néztem, mit lehetne ebből rajzban vagy képben megvalósítani. Másnap reggel már korán a kikötőben jártam, kialakult tervem még mindig nem volt, amikor egy kisebb gőzösön Honfleur-Trouville felírást vettem észre. Az utóbbi nagy tengeri fürdőhely, mondén életre nem vágytam, ehhez pénzem sem volt, Honfleur nevét viszont már ismertem, több jeles festő dolgozott itt: Courbet Daubigny, Jongkind és mások. Így aztán gyorsan határoztam: megyek! Egy óra múlva már indult is a hajó.

Honfleur körülbelül harmincezer lakosú ősi normand városka, fatemploma a XIII. századból való. Lakói nagyrészt halászatból élnek, híres búcsújáráhely, sok körmenettel, papokkal. Környéke almafákban gazdag, virágzó tehenészeke van. A tengerpart hirtelen szakadozó sziklakkal teli, melyeken az Atlanti-óceán hullámai megtörnek. A szárazföld-

dön, a városka szállodájának udvarán egy ősrégi bástyatorony emelkedik, amely tengeri kalózok betörése ellen volt hivatva a várost védeni. A bástyatoronyból a lórésen keresztül kilátás nyílt a tengerre. Bár feljárata erősen megroz-

zant, mégis itt rendeztem be lakásomat és műhelyemet. Általában mindig szerettem, ha ablakomból tágas kilátás nyílt. Börtönnnek éreztem az olyan szobát, melynek kilátását tűzfal vagy szűk udvar zárta el. Reggeliről és vacsoráról magam gondoskodtam, délben a földszinti korcsmahelyiségben ebédeltem. Egy hónapon keresztül csak ilyenkor, étkezés alkalmával beszélgethettem emberrel. Tökéletes magányban és boldogságban él-

tem itt egy hónapon át. Munkámon kívüli időmben hosszas sétákat tettem a tengerparton, s hogy az ember társas lény, akkor eszméltem rá, mikor azon vettem észre magam, hogy sétáimon hangosan verseket szavalok. A beszéd őszönös szükségletté vált.

Egy hónapi honfleuri tartózkodás után visszatértem Párizsba. Rendkívül kedves emlékem maradt erről az utazásról.

(folytatjuk)

Ligeti Ernő: „Eget vívó György deák”

Ligeti Ernő erdélyi író és publicista 1891-ben Kolozsváron született. Két regénye, a „Föl a bakra!” és „A két Böszörményi” Magyarországon is sikert aratott.

A nyilasok 1945. január 11-én a családjával együtt meggyilkolták.

„Eget vívó György deák” című ifjúsági történelmi regénye a Benedek Elek által szerkesztett Cimborában jelent meg 1924-ben. A „jó gyerekek képes hetilapját” 1922-1929 között a Szatmári Szabadsajtó Könyvnyomda és Lapkiadó RT.adta ki.

Az író az eget vívó Farnos Györgyöt Felvinczy Györgyről mintázta, aki 1696-ban engedélyt kapott Lipót császártól színjátékok bemutatására latin és magyar nyelven Kolozsváron. A színdarabokat egy hős-táti ház padlásán adták elő. Ligeti Ernő fontosnak tekintette a művelődési önszerveződést.

A regény egyik főszereplője és Margit, a lánya kitalált személy. A részben cikornyás, szóvirágos nyelvezetű regény bizonyos eseményei az író képzeletében születtek meg.

A regénynek azokat a részeit választottam ki, amelyek Kis Pál és barátai életútját és egy felsőbányai bányát mutatnak be a XVII. század végén. (Boczor József)

Eget vívó György deák (I.)

A kolozsvári diákok (a református kollégium diákjai - a szerkesztő megjegyzése) felcseperedtek, és kijárták az iskolát. Szép szál ember kanyarodott ki Tarbélyosi Lászlóból, aki papi pályára szánta magát. Szabadszállási István oskolamester uram a híres-neves református főiskolába, Felsőbányára ajánlotta segédlelképástornak. Tarbélyosi feletle örvendett, mert Kis Pált is jó sorsa erre a vidékre vetette.

De hogyan állt a dolog Kis Pállal? Fületekly uram, amikor Kis Pál iskoláit letette, elővette a fiút, és lelkére beszélt.

- Anyai ágon rokonom voltál, a szívemen fekszik, hogy ember legyen belőled. Hagyd ott a betűragást! Van nekem egy aranybányám. Menj oda, öcsém, aknázzátok ki!

Kis Pál nagyot sóhajtott.

- Könnyű azt mondani, de nehéz megcselekedni.

De másnap reggel, amikor a bányászkolomp a leszállni kész bányászokat összegyűjté reggeli imára, Kis Pál alázattal mondotta a bányászokkal a Megváltó keresztje előtt az imát: „A véletlen és készületlen halált távoztasd el tő-

lünk, vezérelj bennünket az elrejtett kincsekre!”

Kis Pál lassan megismerkedett a mélység titkaival. Látta, hogy az elválasztott sziklák ismét az egyesülést keresik. Kisérteties odukból gázok leselednek. Nincs nap, csak sár, kő, kristályos kvarcok, és a sziklákban ércek vörös, kék, ezüstös erei...

Így él nap-nap után Kis Pál a tárna mélyén... Sok másza ércet látott elszállítani, melyek mind Fületekly gazdagságát bizonyítják...

Az arany csengése Kis Pált mindenhová elkísérte. Ezt a csengést hallotta, amikor a Zazar vize egyik szikláról a másikkra szökkent, s ezt fülelte ki a bővízű csurgókból is.

... Sokszor felcsilámlott előtte az a nagyon vágyott aranyér, amely egyszer Margit szőke haján szikrázott a napfényben... A világ minden aranya csak érte van. A bánya minden kincse nem ér fel Margit egyetlen hajszálával...

Jött a nyár, és négylovas csengős hintó szaladt le a nagybányai úton. Fületekly Gáspár terpeszkedett a hátsó bőrülésen, oldalán Margit kipirulva az ózondús hegyi levegőben. (folytatás januárban)

Ligeti Ernő

Humor-zsák

A kisgyerek meséli lelken-dezve:

- Tudod, a mamám nagyon szeret engem.
- Ezt miből gondolod?
- Abból, hogy a papáimat mindig cserélgeti, engem viszont megtart!

- Melyik a világ leggyorsabb állata?
- ???
- Az a csirke, amelyik élve átfut Etiópián.

A nudistastrandon Pistike meglát egy nagyhasú embert.

- Mama! Mi van a bácsi hasában, hogy olyan nagy?
- Bomba!
- Akkor szaladjunk, mert már nagyon rövid a kanóc!

Nagypapa az unokájával beszélget:

- Tudod, Lacikám, érdemes alaposan megtanulni a történelmet, különösen a fontos évszámokat jó tudni. Én például soha nem fogom elfelejteni azt, hogy 1942.
- És mi történt akkor, nagypapa?
- Mi történt, mi történt... hát azt már nem tudom.

A szőke nő sírva meséli a barátnőjének:

- Nem találom a kutyámat! Biztosan elveszett!
- Adj fel egy hirdetést!
- Te hülye, a kutyák nem tudnak olvasni!

Az indián bemegy a polgármesteri hivatalba azzal a szándékkal, hogy megváltoztatja a nevét, mivel a jelenlegi neve túl hosszú. Az adatfelvételnél a titkárnő meglepődik ugyan a furra kérés miatt, de azért megkérdezi:

- Jelenleg mi a neve?
- Azúrkék Egen Szélsebesen Szálló Ezüstnyílvevessző.
- És mi legyen az új név?
- Suty!

Mórickáéknak fogalmazást kell írniuk arról, hogy anya csak egy van.

Józsika ezt írja: egyszer eles-tem, anyukám ápolt, gondozott, anya csak egy van!

Sanyika ezt írja: beteg voltam, anyuka gondozott, vigyázott rám, anya csak egy van.

- Hát te, Móricka, mit írtál?

- kérdezi a tanárnéni.
- Tegnap este haza mentem és megkérdeztem anyát: van valami kaja? Igen, válaszolta, van két szendvics a hűtőben. Oda-mentem, kinyitottam a hűtőt, és azt mondtam: Anya, csak egy van!

- Vádlott! Tud valamit mondani, ami enyhítené a büntetését?

- Igen. Háziőrizet, kábeltévé, hifitorony...

Az orosz és az amerikai elnök elmennek egy jóshoz. Megkérdezi az amerikai, hogy mi lesz az USA sorsa 20 év múlva. A jós azt mondja:

- Pontosan nem látom, de egy vörös zászló lebeg a Fehér Ház tetején.

Az orosz elnök megőrül ennek, és ő is megkérdezi, hogy mi lesz Oroszországgal.

- Azt sem látom pontosan, de egy vörös zászló lebeg a Kreml tetején is, és van alatta egy szöveg - feleli a jóshoz.

- És mi az a szöveg? - kérdezi az orosz.

- Azt sajnos nem tudom ki-betűzni, mert kínaiul van.

Két részeg beszélget a kocsmában:

- Te! Mit fog szólni a feleséged, ha ilyen későn és részegen mész haza?

- Nekem nincs is feleségem!

- Akkor meg miért mész haza ilyen későn?

- Hogy osztályozzák a férfiak a ruháikat?

- ???
- Nagyon koszos, koszos és koszos, de még hordható.

- Melyik az ember legelnyomottabb testrésze?

- ???

- A feneke, mert ketté van osztva, társaságban nem szólalhat meg, és utoljára olvassa a Bányavidéki Új Szót ...

Egy rendőr és egy pap bemegy egy motelbe, hogy megszálljon. A portás sajnálkozva mondja, hogy csak egy kétágyas szobája van.

- Nem baj kivesszük! - feleli a rendőr -, de engem fél 6-kor keltsen fel, mert dolgom van, a pap aludhat nyugodtan tovább.

Felmennek a szobába és berúgnak, mint az atom. Hajnali fél 2-kor kerülnek ágyba.

Reggel fél 6-kor jön a portás és kelti a rendőrt, aki, mivel csak pár órát aludt, zavarodottan öltözni kezd, de véletlenül a pap ruháját veszi magára.

Rohanva elindul lefelé a lépcsőn. A portán lévő tükörben meglátja magát és így szól:

- Pedig mondtam ennek a hülye portásnak, hogy ne a papot keltse föl!

- Fiam, azt csiripelték a madarak, hogy te füvezel...

- Anya, szerintem meg te szívész, ha a kis madarakkal beszélgetsz.

Az agresszív kismalac rúgdossa a ház oldalát. Arra megy a nyuszika, és mondja:

- Ne rúgdosd a ház oldalát, mert lejön a vakolat!

Erre az agresszív kismalac:

- Nem baj, megrúgdosom azt is!

- Hány éves az az illető, aki 1965-ben született?

- Az a kérdés, hogy férfi-e vagy nő?

Bús férfi tér be egy eléggé lerobbant étterembe. Kér a pincérlánytól egy vagdaltat meg pár kedves szót. A lány némán teszi elébe a vagdaltat, mire a vendég reklamál:

- Na, és az a pár kedves szó?

- A maga helyében nem en-ném meg a húst - feleli a lány.

A férfi hazakiséri a nőt, és megkérdezi, felmehet-e hozzá.

- Jaj, nem - feleli a nő-, az első randevún még senkit sem hívtam fel magamhoz.

- Na, és az utolsón? - veti föl a férfi.

NYÁRY KRISZTIÁN:

Embernek lenni az embertelenségben

„Sajnálom apádat! Zsidók parancsnokának lenni napjainkban? Elveszett ember!”

A nagybányai laktanya udvarán napok óta vártak sorsukra a frissen behívottak. Volt, akinek ágy sem jutott, és a szabad ég alatt kellett éjszakáznia. A X. Közérdekű Munkaszolgálatos Zászlóalj parancsnoka 1500 behívót küldött ki Észak-Erdélyben, az összegyűlt emberek rettegve várták, mi következik. Teleki őrnagy fontos beszédre készült, élvezte a szerepét, harcos antiszemita volt. Lovaglókorbácsot tartott a csizmája szárában, amit használt is, ha érzetelni akarta a hatalmát. Felment az emelvényre és szónokolni kezdett. Széles mosollyal az arcán bejelentette: a behívottakat másnap vonatok viszik a frontra, ahol előbb-utóbb mindenki megdöglük majd. Nem tudta befejezni a beszédét.

Egy gépkocsi fordult be a laktanya udvarába, és egy kopasz katonatiszt szállt ki belőle, vállán alezredesi rangjelzéssel. Az őrnagyhoz lépett, egy írást mutatott neki, és közölte, hogy azonnal átveszi a parancsokságot, majd ő maga lépett a szónoki emelvényre. Az udvaron felsorakozott tömeg némán nézte a jelenetet. „Reviczky Imre honvéd alezredes vagyok” – mutatkozott be a férfi, és beszélni kezdett. Már azzal megdöbbenést keltett, hogy uraimnak és bajtársaimnak szólított minden jelenlévőt: a katonákat és a munkaszolgálatosokat egyaránt. Elmondta, hogy a háborúban több ezer munkáskézre van szükség, s ő ezt a szerszámokkal végzett munkát „a körülmények következtében” egyenértékűnek veszi a fegyveres szolgálattal. Megparancsolja, hogy mindenki annak tekintse, folytatta emelt hangon, hiszen a munkaszolgálatosokat ugyanaz a tisztelet illeti meg, mint a fegyverrel harcoló honvédeket. A tisztek egy része elfehéredve nézte az új parancsnokot, aki bejelentette, hogy minden visszaélést és panaszt személyesen fog kivizsgálni. Egyértelmű üzenet volt ez az előjáróik bosszújától tartó munkaszolgálatosoknak. Hozzátette azt is, hogy ha bármelyik tisztnél lovaglókorbácsot lát, azt azonnal áthelyezi a harcoló alakulatokhoz. A 47 éves Reviczky Imre másfél évig volt a munkaszolgálatos zászlóalj parancsnoka, ezalatt mintegy negyven ezer zsidó, román, ruszin és szerb munkaszolgálatos biztonságáról gondoskodott, közülük legalább tízezen az életüket is neki köszönheték.

Ósi nemesi családból származott, birtokaik többsége a Felvidéken terült el. Az 1896-ban született Reviczky Imre a család bánóci birtokán nőtt fel, ahol édesapja gazdálkodott. Két bátyját követve a nagyváradi Honvéd Hadapródiskolába került, s amikor 1916-ban frissen kinevezett gyalogos hadnagyként letette esküjét, előző évben bevonult bátyja már hősi halált halt a fronton. Két évvel később Kassán érte az összeomlás híre, itt értesült arról is, hogy a cseh hadsereg a szülőfaluját is elfoglalta. A fiatal katonatiszt 1918 decemberében 16 tiszt és hadapród társával, valamint 30 önkéntessel együtt vakmerő vállalkozásra szánta el magát: megkísérelték visszafoglalni Trencsént és környékét az antantcsapatoktól. A kaland tragikusan végződött, az elsöprő túlerő ellen induló magyarok közül többen meghaltak, sokan megsérültek. Reviczky Imre ezután sem adta fel a harcot: fűtőként he-

lyezkedett el egy határon átjáró vonaton, idehaza pedig hírszerzőként jelentette, hány cseh katonai vonatot számolt össze útja során. Hamar lebukott, ezért örökre kitiltották Csehszlovákiából, soha többé nem térhetett haza a családi birtokra, ahol édesanyja is élt. A Tanácsköztársaság idején sem szerelt le, a Vörös Hadsereg hadnagyaként harcolt a felvidéki hadjáratban, majd román fogásba esett.

A háború után nem sokkal Reviczky Imrének távoznia kellett a hadseregtől. [...] Az elbocsátott tisztek egy részének, így Reviczkynek is testnevelő tanári állást ajánlott fel az állam. [...] A katonából lett „testnevelő és népgondozó tisztek” többsége megalázkodón tartotta, hogy egyenruha nélkül, civil kamaszoknak kell tornagyakorlatokat vezényelnie, de Reviczky komolyan vette ezt a feladatát is. Munkájában a sportra, nem a propagandára helyezte a hangsúlyt, s tanítványai hamarosan kiváló eredményeket értek el az országos sportversenyeken. Csak 1931-ben térhetett vissza a tisztí pályára, amikor a hadseregbe vonatkozó nemzetközi korlátozásokat feloldotta k. A békéscsabai helyőrséghez került századparancsnoknak. A zsidótörvények bevezetése előtt igen magas, 20% körüli volt a zsidó származású tisztek aránya a hadseregben, ám kirekesztésük már ekkor megkezdődött. Reviczky azonban jó kapcsolatot á-

REVICZKY IMRE

polt zsidó vallású beosztottaival, szombat-ként pedig mentesítette őket a szolgálat alól. Nem nézte jó szemmel azt sem, hogy az úri családból érkező tisztek megalázó hangon, „cseledeptuban” beszélnek az alacsony sorból származó bakákkal. Ő mindenkiel barátságos és udvarias volt, amiért a kiskatonák rendkívüli módon tisztelték.

Reviczky örömmel üdvözölte az első bécsi döntést, amelynek következtében a Felvidék egy része ismét Magyarországhoz került. Szülőfaluja, Bánóc továbbra is szlovák területen maradt, ő mégis kérte, hogy ifjúsága helyszíneéhez közel kapjon új beosztást. Lelkesedését akkor vesztítette el, amikor a határmódosításért cserébe a németekkel szövetséges Magyarország 1941-ben hadat üzent a Szovjetuniónak. Kezdetől örültségnek tartotta a háborút, és a maga módján megpróbálta mérsékelni az áldozatok számát. Először akkor szállt nyíltan szembe a rendszerrel, amikor beosztottjai jelentették neki, hogy a királyhalmeci vasútállomáson egy tehervonat vesztel, amelynek elzárt vagonjaiból emberek adnak le SOS-jeleket. Azonnal kinyitatta a vonatot, és kiderült, hogy Nyírbátorból elhurcolt zsidó családok vannak benne, akik egy éjszakai razzia során nem tudták igazolni magyar állampolgárságukat, így a hatóságok idegenrendészeti akció keretében kitoloncolták őket a háborús Ukrajnába. Reviczky visszafordította a szerelvényt, s ezzel megakadályozta a deportálásra várók biztos halálát.

Még ugyanebben az évben alezre-

dessé léptették elő, és kinevezték a lévai 22. gyalogezred parancsnokának, majd a frontra vezényelték. Hiába ellenezte a háborút, hősiesen helytállt az ütközetekben. *Ádám* fia nem messze tőle hadnagyként harcolt. Reviczky Imré hat héttel később alkalmatlanná nyilvánították, és leváltották parancsnoki tisztségéből. Nem volt hajlandó betartani ugyanis az úgynevezett „partizánrendeletet”, azaz hogy a partizántámadásokat az ukrán civil lakosságon kell megtorolni. Haza-küldték, vizsgálat indult ellene, de végül felmentették a vádak alól. Minősítési lapjára azonban mégiscsak ráírták: „baloldali”, s ezzel lényegében lehetetlenné tették minden további előmenetelét. Olyan posztra vezényelték, ahová egyetlen tiszt sem vágyott. 1943 májusában kinevezték a X. Közérdekű Munkaszolgálatos Zászlóalj parancsnokának, ami 50 munkásszázad irányítását és néhány harcoló alakulat felügyeletét jelentette egész Észak-Erdély területén. Hiába tartozott alá negyvenezer ember, kinevezését mindenki büntetésnek tartotta.

Fia egyik tiszttársa így kommentálta a hírt: „Sajnálom apádat! Zsidók parancsnokának lenni napjainkban? Elveszett ember! Ha kemény kézzel fog bánni a zsidókkal, akkor azért! Azoknak a keze Horthyig-Horthynéig bőven elér, és kitörök a nyakát! De ha az ellenkezőjét teszi, akkor mi fogjuk kitörni!” Reviczky Imre a második lehetőséget választotta.

folytatás a 9. oldalon

Csángó körút Máramaros megyében

A *Jöjjenek divatba a csángók* című program keretében Máramaros megyei körúton vett részt november végén a Forrófalvi Hagyományörző Ének és Tánccsoport.

November 29-én Hosszúmezőn a katolikus templomban és a református imaházban mutatkoztak be, majd folytatták körútjukat Máramarosszigeten, ahol a Kultúrpalota nagytermében várta őket az érdeklődő közönség, felnőttek és fiatalok. A csángók helyzetének bemutatására magam vállalkoztam; az előadást követően a hagyományörző csoport tagjai léptek reflektorfénybe. A nézők egy téli esti fonó közepén találták magukat – „guzsalyosban” ahogyan a csángók hívják. A csapat szervezője, *Antal-Vajda János* az idősebbek mellett fiatal tanítványait is magával hozta, akik énekeltek, furulyáltak és táncos bemutatót is tartottak. A közönség hosszas tüsssal jutalmazta a

produkciót. A magyar televízió interjúkat is készített a nézőkkel, előadók. Az egyik nyilatkozó hölgy elmondta: a csángók küzdelme példaértékű kell legyen az itt élő magyarok számára.

A következő nap a nagybányai Szentháromság templomban kezdődött, ahol a csángók archaikus egyházi énekeikkel kapcsolódtak be a reggeli misébe. A színes népviseletben bevonuló csoport nagy örömet okozott *Román János* esperesnek és a mise résztvevőinek. Koltó volt a következő állomás, ahol *Csendes Lajos* polgármester, valamint a koltói Teleki kastély idegenvezetője és a Somfa Néptáncgyűttes vezetője várta a csoportot múzeumlátogatásra, szakmai tapasztalatcserére.

Délután a veresvízi Krisztus Király plébánia Don Bosco termében várta teltház a forrófalvaikat. Itt is szó volt a csángók történelméről, jelenéről és a perspektívákról, s a „guzsalyos” mű-

sor nagy sikert aratott. Innen a Teleki Magyar Házba sietett a csoport, táncházba. Bemutatták színes népviseleteiket, majd éneket tanítottak. A közös táncba a felnőttek is bekapcsolódtak, de az is kiderült, hogy Házban régóta van moldvai táncoktatás, így a háziga-dák könnyedén táncoltak vendégeikkel együtt.

A körutat a **Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.** támogatta. Mivel egy ilyenfajta találkozás ismételt megszervezésére elég kevés az esély, a moldvaiaknak ritkán adódik lehetőségük ekkora utazásra, a nagybányaiak inkább elfogadták a moldvai magyarok meghívóját és a tavaszi időszakban látogatást tesznek a csángóknál. Az út időpontjáról és egyéb részleteiről a Teleki Magyar Ház időben tájékoztatni fogja az érdeklődőket.

Csángó Bogdán Tibor,
Petőfi-ösztöndíjas

Embernek lenni az embertelenségben

folytatás a 7. oldalról

Amint átvette a parancsnokságot nagybányai állomáshelyén, leállította a kegyetlenkedéseket és a munkaszolgálatosok megszégyenítését. A zsidók mellett megbízhatatlannak tekintett nemzetiségi, románok, ruszinok és szerbek is alárendeltjei közé tartoztak. Mindannyian nehéz és veszélyes munkát végeztek: a rendszeresen bombázott területeken utakat és vasutakat építettek, fát vágta, bányákban és hadiüzemekben dolgoztak, romot takarítottak. *Reviczky* az első pillanattól kezdve úgy tekintett rájuk, mintha fegyveres honvédek lennének. Megfelelő ruhát és felszerelést, a katonákkal egyező kosztot biztosított nekik. De ennél többet is tett. Az elődje által behívott 1500 emberből 600-at azonnal alkalmatlanná nyilvánított és hazaküldött. A többiek közül a családosoakat nem engedte a frontra, és mindent megtett, hogy akit csak lehet, visszarendeltesse az értelmetlen háborúból.

Minden napját a panaszok kivizsgálásával kezdte, s akin csak tudott, megpróbált valamilyen módon segíteni. Amikor tudomására jutott, hogy egy beosztottja pénzért és műkincsekért cserébe adott kedvezményeket, azonnal vizsgálatot kezdeményezett és frontra küldte a korrupt századost. Az esetnek hamar híre ment, s nem csak a munkaszolgálatosok között. Volt tiszt, aki a háta mögött zsidóbérencnek nevezte a parancsnokot, és árgus szemmel figyelte, hogy valami olyat tegyen, amiért fel lehet jelenteni. Tudta ezt *Reviczky* is, aki kíno-

szeszedésére. *Reviczky* saját felelősségére több ezer behívót küldött ki ismeretleneknek, hogy megmentse őket a deportálástól. Sorra megtagadta az embertelen rendelkezések végrehajtását, ezért gyakran támadt konfliktusa a város újonnan kinevezett, antiszemita polgármesterével és a német parancsnoksággal. A csendőrök tiltakozása ellenére éjszakákon át íratta embereivel a behívókat, amelyeket Észak-Erdély több városában egyenesen a gettókba kézbesítettek. Egy ízben katonai menetlevelet adott egy munkaszolgálatosnak, aki a családját látogatta meg egy távoli város gettójában. Az illetőt igazoltatták, és a menetlevél miatt katonai ügyési vizsgálat indult az alezredes ellen, akit Pestre rendelték. Ellenségei már a kezűket dörzsölték: „Az a vén zsidó már nem fog visszajönni, és maguk itt fognak elpusztulni” – kiabálta a *Reviczkyt* helyettesítő parancsok, aki sorban nyilvánította alkalmatlanná a munkaszolgálatosokat, hogy visszavithesse őket a gettóba. Az alezredes azonban tisztázta magát, és két hét múlva visszatért.

Augusztusban Románia átállt a szövetségesekhez, a szovjet és román csapatok elindultak Észak-Erdély ellen. Nagybányán a román nemzetiségű polgárokat internáló táborba zárták, a fiatalokat pedig leventeszázadokba vonultatták be. *Reviczky* tudta, hogy ezzel csak a front túloldalán rekedt magyarok helyzetét nehezítik. A román munkásszázadokat a frontvonal közelébe küldte, hadd szökjének át a sajátjaikhoz, a szökésben lévőkhöz üldözését pedig

san vigyázott arra, hogy ne fogadjon el ajándékot vagy szívességet senkitől. Amikor a munkaszolgálatosok családtagjai otthona előtt ajándékcsomagokkal vártak rá, hazaküldte őket, és ennyit mondott nekik: „Nekem is van katona fiam a fronton. Ha segíteni akarnak, imádkozzanak érte!” Az alezredes közvetlen munkatársa, legfontosabb segítőtje is egy zsidó munkaszolgálatos volt: *Sica*, a vagány nagybányai taxis. Mivel *Reviczky* egy idő után nem bízott tiszt beosztottjaiban, *Sica* intézte a legfontosabb személyes és hivatalos ügyeit. A német megszállás után megváltoztak az ajtaja előtt sorban állók kérései. A családtagok korábban azt kérték, engedje haza férjüket, gyermeküket. Innentől kezdve azt, hogy hívja be őket.

1944. május 3-án Nagybányán is egyetlen éjszaka alatt terelték az embereket gettóba a csendőrök. Voltak, akiknek 10 percet sem hagytak értékei ösz-

megtiltotta. Amikor parancsot kapott, hogy a 15-18 éves román leventéket vonatokkal küldje Nyugat-Magyarországra, a rendelkezésére álló vasúti szerelvényeket tűzfával rakatta meg, és azokat indította el, majd jelentette, hogy sajnos nem áll rendelkezésére elég szállítójármű. Hasonlóan járt el az erdélyi zsidó munkaszolgálatosokkal és a székely sorkatonákkal is. Származási helyük szerint, tájegységenként szervezett századokat, majd tudatosan otthonaik felé irányította őket. Többségük hazajutott.

A front már Nagybányához közelített, amikor Budapesten a nyilasok átvették a hatalmat, *Horthy Miklós* pedig lemondott. Amikor a rádióban felcsendültek az első nyilas indulók, *Reviczky* rövid beszédet tartott a munkaszolgálatosok előtt: „Uraim, önök mostantól kezdve szabadon rendelkeznek önmagukkal, önök szabadok, hiszen én a kor-

Téglajegyek a Teleki-házért!

Ismételten köszönjük mindazok segítségét, akik az elmúlt közel másfél évben téglajegyek, Nagybánya-pólok, vagy Nagybánya-bögrék vásárlásával segítettek a Teleki Magyar Ház felújítási munkálatait!

Legutóbbi támogatóink: Szopri Szabolcs, Nagybánya – 100 lej (ezüst téglajegy), Romok József és Márta, Misztótfalu – 100 lej (ezüst), Virágh Ildikó, Felsőbánya – 100 lej (ezüst), Virágh István, Felsőbánya – 100 lej (ezüst), Virágh Imola, Nagybánya – 50 lej (bronz), Barcsi Zoltán, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Szűcs Zoltán, Nagybánya – 10 lej (egyszerű), Czompa Pál, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Sógor András, Nagybánya – 10 lej (egyszerű), Sógor Rita, Nagybánya – 10 lej (egyszerű), Dombi Erzsébet és István, Nagybánya – 100 lej (ezüst), id. Oszóczi Kálmán, Tatabánya – 200 lej (2 db. ezüst), Mostis Ibolya, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Fazakas András és Zsuzsa, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Fülöp Lenke Eszter, Nagybánya – 50 lej (bronz), Selek Vanda, Nagybánya – 10 lej (egyszerű), Móró Éva, Jászki-sér, Magyarország – 100 lej (ezüst), Tóth Krisztina, Nagybánya – 50 lej (bronz), Oredán Etelka, Felsőbánya – 20 lej (2 db. egyszerű).

mányzó úrra esküdtem fel.” A német parancsnokság még ezen a napon felszólította, hogy adja át neki a munkásszázadok irányítását. Visszaautasította őket. A munkaszolgálatosok többségét egy távoli hegytetőre küldte „fakitermelésre”. Mindannyian megmenekültek. A zászlóalj elindult Budapest felé, gépkocsin velük tartott *Reviczky* felesége is. Az alezredes maradt: még el akart intézni néhány dolgot.

Tudomására jutott, hogy a visszavonuló németek arra készülnek, hogy felrobbantják maguk mögött a Zazar folyó hidjait, a bányákat és vegyi üzemeket. Sőt, a belvárosi hídra már fel is szerelte a gyújtószerkezetet egy német speciális kommandó. *Reviczky* maroknyi megmaradt emberével leszedette a robbanófejeket, a németek pedig nem akartak tűzharcba bonyolódni velük, hiszen az oroszok már a város határában voltak. Nagybánya megmenekült az értelmetlen pusztítástól. Néhány nappal később utolérte a menetoszlopot, és átvette a parancsnokságot. A vezérkarral szándékosan nem vette fel a kapcsolatot, hiszen, több napos pihenéssel megszakítva jutottak el a Dunántúlra. Megtudta, hogy a zászlóalj vezetését elvette tőle, de ő még tovább gyártotta a visszadatált nyílt parancsokat, menleveleket, hogy minél több embert megmenthessen.

Ötvenévre rendelték, hogy vegye át egy sebtében összeállított gyalogezred vezetését. 1945 márciusában itt tartóztatták le a nyilasok. A sopronköhida fegyházba zárták, feleségének nem engedték, hogy meglátogassa. Egy hadbíró annyit mondott el neki, hogy a férje elleni vád háborús hűtlenség, Nagybánya kiürítésének elszabotálása, és a frontra rendelt leventék visszatartása. Az eljárás nem tartott sokáig, *Reviczky Imrét* halálra ítélték. A közeledő szovjet csapatok miatti fejetlenségnek köszönhető, hogy életben maradt. Sikertől felugrania egy teherautóra, és egy

Terveink szerint a faragott nagykapu helyreállításával, restaurálásának befejezésével lépünk tovább 2016-ban, de ha sikerül elegendő támogatást szereznünk, az udvari homlokzatra is szeretnénk sort keríteni.

Kérjük támogassák továbbra is téglajegy vásárlásával az épület felújítási munkálatait! Részletek és információk: teleki-haz.erdely.org/a-teleki-magyar-haz-2/teglajegy/, valamint az intézmény irodájában és telefonszámain!

Téglajegyeket 10 LEJES (egyszerű téglajegy), 50 LEJES (bronz), 100 lejes (25 euró/ezüst), 300 LEJES (75 euró/arany) és 500 LEJES (125 euró/gyémánt) címletekben lehet vásárolni. Támogatóink nevét feltüntetjük internetes oldalainkon, s rendszeres időközönként kisorsolunk néhányat az erre a célra felajánlott csodálatos műalkotásokból, **Kása Dávid, Bitay Zoltán, Kovács Bertalan, Szántó Andreász, Győri Sánta Kinga, Kondrák Matyikó Margit, Vassy Erzsébet, Boar Szilvia, Murádin Lovász Noémi, Láng Eszter, Potyók Tamás, Barkóczy Veronika, Gonda Zoltán, Pavluk Gábor és Sütő Petre Rozália munkáiból.**

Dávid Lajos, Teleki Magyar Ház

ponyva alatt megbújva kijutott a börtönből. Kalandos körülmények között jutott el Budapestre. Felajánlotta szolgálatait az Ideiglenes Nemzeti Kormány Honvédelmi Minisztériumának. A háború befejezése után ezredessé léptették elő, és kinevezték a mátészalkai hadkiegészítő parancsnokság vezetőjének. Nagyjából eddig tartott méltó megbecsülése.

Előbb csak a szolgálat alól mentették fel minden indoklás nélkül, majd 1950-ben a honvédségtől is elbocsátották. A néphadseregnek nem volt szüksége egy „horthysta” katonatisztre. Két évvel később egy kúrta levélben arról értesítették, hogy a nyugdíjától is megfosztották. Innentől segédmunkásként kellett eltartania magát. Előbb laboránsként, majd a Tűzelőanyag-kereskedelmi Vállalat alkalmazottjaként dolgozott, havi 800 forintért. Az ezredes egy Vörösmarty utcai pincéből hordott ki szenet a környék lakóinak. Bőrébe beivódott a szénpor, de mindig elegáns volt, és mindenkivel nagyon udvarias. Emelt fővel viselte ezt is. 1956 nyarán egy romániai magyar újság hosszú cikket írt arról, hogy a hősként tisztelt embermentő Budapesten szenesemberként nyomorog. A cikk nyomán Erdélyben aláírásgyűjtés indult *Reviczky* érdekében. Néhány hónap múlva – bár bocsánatot senki nem kért tőle – visszakapta tisztí nyugdíját. Nem sok ideig élvezhette: 1957 elején, élete 61. évében szívinfarktushoz elhunyt.

Csak halála után kapta meg az őt megillető elismerést. A Yad Vashem Intézet a Világ Igaza címet adományozta neki, Budapesten és három izraeli városban utca viseli a nevét.

Amikor megmentettjei a háború után köszönetet mondtak neki, csak ennyit válaszolt: „Nem tettem semmi olyat, amiért hála és ünneplés járna. Nekem azért nem jár semmi, hogy ember igyekeztem lenni!”

(facebook)

A klasszikus karácsonyi desszert lépésről-lépésre

Bejgli dió- és máktöltelékkel

Hozzávalók 4 db, fél kg-os bejglihez való tésztához:

- 52 dkg liszt
- 1 tojás + 1 a kenéshez
- 16 dkg vaj (vagy margarin, ettől jobb lesz az állaga)
- 10 dkg zsír (fontos, rengeteget dob az ízén!)
- 1 csomag vaníliás cukor
- 1-1 citrom és narancs lereszelt héja
- 1 dkg élesztő
- 1 csipet só
- 1 dl tej
- 5 dkg porcukor

A töltelékhez (ez az adag két bejglire elegendő, a fenti tésztaadaghoz tehát egyszer dióval, egyszer mákkal készítjük):

- 1,2 dl víz
- 12,5 dkg cukor
- 1 citrom és 1 narancs reszelt héja
- 1 csomag vaníliás cukor
- 1 nagy csipet fahéj (máknál elhagyható)
- 1 marék mazsola (elhagyható)
- 21 dkg darált mák vagy dió
- 3 dkg morzsa (zsemle- vagy keksz)

A töltelékhez a vizet a cukorral felforraljuk, míg teljesen feloldódik, majd még két percig bugyogtatjuk. A többi hozzávalót egy tálba mérjük, leöntjük a forró vízzel, alaposan össze-forgatjuk, majd teljesen kihűtjük. Akkor jó, ha hidegen összeáll, nem folyós és nem is száraz, nem morzsálódik. Ha mégis, morzsával vagy kevés vízzel javítsunk rajta. Kétfelé vesszük.

A tésztához a vaj és zsír legyen jéghideg. A lisztet és porcukrot egy tálba szitáljuk, hozzáadjuk a vaníliás cukrot, zsírt, a sót és a citrusok héját. A reszelő durvábbik részén belereszeljük a vajat, kezünkkel gyors mozdulatokkal összemorzsoljuk a hozzávalókat. Akkor jó, ha már nincsenek benne érezhető vajdarabok, de ne gyúrjuk masszává és fontos, hogy hideg maradjon. Ha kell, tegyük még pár percre hűtőbe.

Simára keverjük a tojást a tejjel és az élesztővel, a lisztes részhez adjuk, simára dagasztjuk. Négy egyforma részre osztjuk (én le szoktam mérni), fopackba csomagolva 20 percet hideg helyen pihentetjük.

Fogunk egy A/5 méretű lapot (nyomtatópapír félbehajtva), ez lesz a mérce :) Akkorára nyújtjuk a tésztákat, hogy ezen a papíron 2-2 cm-rel minden oldala túl-lógjon, figyeljünk arra, hogy nagyjából szabályos téglalapot kapjunk, a hosszabbik oldala legyen felénk.

Egy-egy adag töltelékkel elosztunk a tésztán úgy, hogy minden szélén 2-2 cm üresen maradjon. Először balról-jobbról hajtjuk a töltelékre az üres tésztareszt, kicsit lenyomkodjuk, egy szintben legyen az egész. Aztán a teteje jön, ezt is rá-nyomjuk finoman a töltelékre, majd ennél fogva magunk felé feltekerjük a bejglit. Igyekezzünk ezt szorosan, a levegőt kiszorítva tenni. A tészta vége alul legyen, a kész tekercest kézzel kicsit lapogassuk meg, hogy szép formája legyen. Tepsire ültetjük, hurkapálcával a tetejét és az oldalát is több helyen, jó mélyen megszurkáljuk.

Lekenjük a felvert tojással, hűtőbe, vagy más hideg helyre (én a teraszra) kitesszük, amíg rászárad a tojás. Addig 200 fokra előmelegítjük a sütőt.

Mielőtt betoljuk, ismét lekenjük a tojással, ettől lesz szép mintája. 25-30 percig sütjük, míg a külseje megkapja a kívánt színt.

Kivéve tepsiben kicsit kihűtjük, megformázzuk (lásd fent).

Tipp, ha szétnyílik, kireped:

Össze lehet nyomni!!! A tepsiben kell hagyni kihűlni addig, míg már kicsit szilárdabb és nagyon nem égeti a kezünket. Konyharuhával óvatosan, finoman összenyomjuk a repedéseket, ha túl nagyok, 5 percnként mindig egy kicsit igazítunk rajta, míg szinte teljesen eltűnnek

Hajós Ági (atetovaltlanykonyhaja.cafeblog.hu)

BÁNYAVIDÉKI ÚJ SZÓ - AZ ÖN LAPJA!

 Agenția de Turism
Mara International Tour
(A Maramaros áruház autóparkolójával szemben)

Nagybánya
 Unirii sugárút 5. sz.
 tel. 0262-221038,
 0362-802011
 www.mara-tour.ro

Szilveszter 2016 itthon és külföldön.

- gyógykúrák romániai gyógyfürdőkön:
 Călimănești-Căciulata, Kovászna,
 Félixfürdő, Herkulesfürdő, Olănești,
 Szováta, Tusnádfürdő, Dornavátra stb.
 - 10 napos gyógyfürdő: 710 lej
 (9 éjszakai szállás, napi 3 étkezés és napi 2 gyógykezelés)
 - 7 napos gyógyfürdő: 330 lej (6 éjszakai szállás, reggeli és napi 2 gyógykezelés)
- **Senior Voyage:** Nápoly-Sorrento, Costa Brava, Costa del Sol, Côte d'Azur - Francia Riviéra, Madrid - Barcelona, Baszkföld

MARA
INTERNATIONAL
TOUR

Megjelent az Erdélyi Gyopár idei utolsó lapszáma

Tartalmából:

- Megkezdődött az *Erdélyi Gyopár-körút*
- Folytatódik az EKE-napi pályázatok közzlése
- Egy kalandokkal teli hétvége a Retyezát-hegységben
- Könyv a teljesítménytúrákról
- Az eddigi leginkább bakancsos-barát menedékház
- Kiruccanás Portugáliába és Albániába
- Honismeret: Zsillégő őrtüzek a Vajdán
- A Csukási Tigajok Természetvédelmi Terület
- Meteorológusok statisztikái
- Téli csillagképek

A legnagyobb erdélyi magyar turistaszervezet tizenöt osztálya számos tevékenységet végez, ezekről olvashatunk az egyesület kiadványában, az *Erdélyi Gyopárban*. Az egyesületi hírek rovat ezúttal még gazdagabb, hiszen az is olvasható benne, hogy kalákában készült el a várfalvi EKE-vár új kerítése, illetve hogy iskolásokkal ismertetik a turistaság folyóiratát ennek szerkesztői rendhagyó földrajzóra keretében.

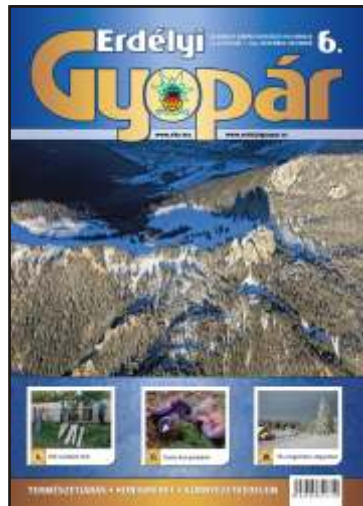
Szintén a diákság fontosságát hangsúlyozza a szervezet, amikor jelentős teret ad az ő írásaiknak. Így folytatódik e lapszámban az EKE-napi pályázatok közzlése, és szintén ifjú hölgy tollából olvashatják az *Egy kalandokkal teli hétvége a Retyezát-hegységben* című írást.

Többéves hagyománya van, „nagycsoportos” korba lépett a Cenk alatti Csütörtöki séták sorozata, ahol nem csak az izmok erősödnek, a magyarságtudat is izmosodik. Ez az írás áll szemben a teljesítménytúrákat bemutató kötet ismertetőjével, melyhez szépen illeszkedik a Szélárnyékban rovatban bemutatott menedékház-ismertető is. Komótosan, társaságban, gyorsan a célba és fel, fel minél magasabbra – mindegyik vágy sajátja az ekésnek. De nem veti meg a természetjáró a táj emberét sem, így a Vajdán is szétneve, de akár külföldre is kikacsint. Túratársaink Portugáliába és Albániába kirándultak.

Az *Erdélyi Gyopár* lehetőséget ad, hogy gondolatban ellátogassanak olvasói a Csukási Tigajok Természetvédelmi Területre, a zsögödfürdői borvízforrásokhoz, hogy felismerjék a téli csillagképeket, és közben GPS-ismerteket szerezhetnek, hogy el ne tévedjenek.

Ráadásul is szolgál a Gyopár így, az év utolsó kiadványában: meteorológus oszt meg statisztikai adatokat arról, milyen hideg is volt a korábbi esztendőben, bizonyítva, nem vicc, hogy a télnek foga van.

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület kéthavonta megjelenő, természetjárás, honismeret, környezetvédelem témaköröket felölelő kiadványát keresse az EKE Gutin Osztályánál, a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségében, valamint a nagybányai Demokrácia Központban!

A Nagybánya és környéke tematikájú RÉGI FOTÓK és KÉPESLAPOK kulturális örökségünk részei.

Értékes információkat kaphatunk az adott kor fotográfiai látásmódjáról, építészetről. Ne hagyjuk elveszni, szétszóródni e szellemi kincseket. Őrizzük meg gyűjteményünkben vagy digitalizálva.

Ha fel szeretné ajánlani, avagy eladni fotóját, képeslapját megteheti a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségben vagy a 0746049696-os telefonszámon.

APRÓHIRDETÉSEK

- **FESTMÉNYEKET** vásárolok. A hirdetés érvényes egész évben. Telefonszám: 0262-275793, 0740-685721.
- **Külföldi GYŰJTŐ VÁSÁROLK:** régi, antik tárgyakat, festményeket, ezüst tárgyakat, faliórákat, zsebórákat, bronz szobrokat, 1945 előtti könyveket és képeslapokat. 0741-986855.
- Fogtechnikai laboratórium **FOGTECHNIKUST KERES.** Telefon: 0722-893776.
- **HOMLOKZATI HŐSZIGETELŐKET,** brigádokat keresünk angliai munkára januári kezdéssel. Tel: 0756-295736; e-mail: angliaiszigetelo@gmail.com.

GYÁSZJELENTÉS

Fájdalommal tudatjuk, hogy a drága édesanya, nagymama, anyós
VASZIL TERÉZ
77 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Szerettünket Szatmárnémetiben helyeztük örök nyugalomra. Emléke legyen áldott. Köszönet mindazoknak, akik osztottak fájdalmunkban. A gyászoló család.

Mély fájdalommal szívünkben tudatjuk, hogy a drága anyatárs
KARETKA ERZSÉBET
eltávozott szerettei köréből. Nyugalma legyen csendes, emléke áldott. Anyatársa és apatársa Mezei Géza, Bubu és családja

A BAHAMA ÉLELMISZERÜZLET
elárusítónót keres!

Telefonszám:
0262-211836

Fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték, tisztelték és szerették, hogy

dr. IVANOVICH SÁNDOR (SZANDI)

életének 79. évében december 11-én tragikus hirtelenséggel elhunyt. Földi maradványait december 19-én, szombaton 14 órakor a virághegyi kápolnából helyeztük örök nyugalomra. A gyászoló család

Szomorúan tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama és dédnagymama

GÖBEL OLGA

2015 december 10-én, 92 éves korában elhunyt. Köszönetet mondunk mindazoknak, akik a temetésén résztvettek, sírjára a kegyelet koszorúit helyezték, valamint a bel- és külföldről kapott részvényt nyilvánításokat. Gyermekai Ági és Bandi, családjaikkal.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik drága szeretetünket
KOVÁCS MÁRIA MAGDOLNÁT (Magdi, a fodrásznő)
utolsó útjára elkísérték, sírjára koszorút helyeztek, mély gyászunkon enyhíteni igyekeztek
Férje, Jani

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Megrendüléssel értesültünk drága barátunk és volt munkatársunk, a színeváraljai vállalkozó

SZÖLLŐSSY MIHÁLY

(Misu)

elhunytáról. Emléke örökké élni fog szívünkben. Öszinte részvételünk a gyászoló családnak.
Forán Pál és Anna Budaórsról.

Őszintén együttérzek Vaszil Rita barátnőmmel szeretett édesanyja elhunytá miatt érzett fájdalmában. Résztvelem az egész családnak.
Sz. Enikő

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk a szeretett
KOMÁROMI SÁNDORRA
aki december 20-án lesz egy éve, hogy örökre itt hagyott. Emléke szívünkben örökké élni fog. A bánatos család.

Emlékünkben örökké élni fogsz
MISZNER OTTÓ
aki már másfél éve távoztál szerető családot köréből. Örökké szeretni fogunk és soha nem felejtünk el.
A bánatos család

VÁSÁROSNAMENY
2015. január 7.
0747017580 – Csoma Bea

Boby Temetkezési Vállalkozás
Teljes körű temetkezési szolgáltatás

ÚJABB ÜZLET
nagy kellékválasztékkal
V. Lucaciu
(Felsőbányai) utca 162. sz.
(IMMUM buszmegálló)

Ingyenes szállítás
A legkisebb árak a városban
Non-stop telefonszolgálat

Nagybánya, Pácii tér 11. sz.
Mobil: 0745-234.589; 0742-009.306

FOTÓ ÉS VIDEO EGY HELYEN!

Esküvők
Keresztelők
Céges rendezvények
Kulturális események
Iskolai, óvodai előadások
Fotókönyv készítése

0746049696
0749316252
office@vardea.ro
www.vardea.ro

Fájó szívvel emlékezem az egy évvel ezelőtti szomorú napra, amikor a szeretett édesanya

LEITNER ROZÁLIA

visszaadta nemes lelkét a Teremtőnek. Nyugalma legyen csendes, emléke áldott. Leánya, Beáta

December 22-én 2 éve, hogy a szeretett férj, édesapa, após, nagypapa és dédnagypapa

JÓZSA AURÉL

eltávozott szerető körünkből. Emlékét kegyelettel őrzi családja.

Kegyelettel emlékezünk
id. MARES SÁNDORRA
a drága férjre, édesapára, apósra, nagypapára. December 17-én volt három éve, hogy sokat szenvedett szíve megpihent. Isten nyugosztalja békében. Emlékét szeretettel őrzi a bánatos család.

Ezen a napon minden más / Újra mélyen érint meg a gyász / Nincs már velünk együtt / Kit nagyon szerettünk / Ma lélekben újra együtt lehetünk.

Kegyelettel emlékezünk drága szüleinkre, a koltói

TAR ANNÁRA,

aki december 20-án 1 éve és

TAR BÁLINTRA,

aki három hónapja itthagytak bennünket. Bánatos gyermekeik és családjaik.

Kegyelettel emlékezünk a hat hete elhunyt

INCZE LÁSZLÓNÉ

született BALÁZS ROZÁLIÁRA

Árpi és Ildikó

Az Új Esztendő első igazi színházi élménye Nagybanán!

Tersánszky Józsi Jenő:
KAKUK MARCI
Bohóság két részben
Átdolgozta: Örkény István

A CSÍKI JÁTÉKSZÍN ELŐADÁSA

2016. január 26-án 18 órától a Városi Színházban

Csak 14 éven felülieknek!

HELYJEGYEK a Teleki Magyar Házban kaphatók, felnőtteknek 30 lejes, diákoknak és nyugdíjasoknak 20 lejes áron!

Tel: 0744919166; 0262212668

TELEKI MAGYAR HÁZ

Hétfő-péntek – 15-21 óra között
Szombaton – 11-21 óra között

TELEFON: 0262-212668,
0744-919166; 0740-751490.

Angyalváró...

...kézmíves szombat...

Szombaton 11-14 óra között!

Meghívottak: Mihály Beáta (Hagy-máslápos), Létei Edith és Sass Boglárka (Nagybánya), Laurán Ibolya (Koltó). **Költséghezjárulás: 3 lej. Szeretettel várunk a Házba!**

* **GYÓGYTORNA** – találko-zunk legközelebb 2016-ban! Január 5-én, kedden 16.30 és 17.45 órától szeretettel várjuk tagjainkat!

* **TÁNC HÁZ** - az ünnep időszakában is minden hétfőn du. 5 órától aprók tánca, 6 órától közös néptáncdaltanulás, 6,30-tól néptáncbórosaink, 7,30-órától nagyok tánca. Oktatóink: Kása Zsolt és Melinda.
Muzsikál a BERENA!

Egyszervolt Nagybánya

... egy családi fotógyűjteményben

FALINAPTÁR 2016-RA

A 12+1 oldalas, lapozható falinaptár összeállításához felhasznált fotók és filmnegatívok ezúttal a Budapesten élő **Császy Alice** gyűjteményéből származnak, a képek javát édesapja, **Császy Pál** készítette 1940-44 között, valamint az 1960-as években, Nagybanán.

Az egyelőre 300 számozott példányban kiadott falinaptár kiadási ára 30 lej, megvásárolható a Teleki Magyar Ház irodájában!

.... hogy karácsonyra minden nagybányai család otthonában ott lehessen...

